

WSZECHZWIĄZKOWE SYMPOZJUM PT.: „PRÓCHNICA, JEJ ROLA W PROCESACH GLEBOTWÓRCZYCH I ŻYZNOŚCI GLEB“

Leningrad, 23—24.V.1973 r.

Symposium zostało zorganizowane przez Leningradzki Oddział Radzieckiego Tow. Gleboznawczego pod przewodnictwem prof. Z.N. Aleksandrowej i prof. W.W. Ponomariowej.

Uczestniczyło w nim 140 osób, w tym z poza ośrodka Leningradzkiego 90. Wygłoszonych zostało 57 referatów, komunikatów i doniesień. Streszczenia wystąpień zostały wydane drukiem, które uczestnicy mogli nabyć.

Celem symposium było nie tyle podsumowanie pewnego cyklu badań, ile dokonanie przeglądu prac aktualnie prowadzonych nad związkami organicznymi gleby przez różne ośrodki naukowo-badawcze ZSRR. Większość uczestników i wygłaszających referaty — to ludzie młodzi, ale doskonale zorientowani w metodyce badań i w zagadnieniach związków organicznych. Symposium było swego rodzaju wszechnicą, na której młodzi ludzie mogli spróbować swoich sił prezentując publicznie na ogół trudne zagadnienia, dotyczące związków organicznych gleby w całym tego słowa znaczeniu.

Wśród referatów i komunikatów przeważały głównie badania dotyczące składu grupowego — frakcyjnego związków próchnicowych oraz ich właściwości fizyko-chemicznych w różnych typach gleb ZSRR w nawiązaniu do stref klimatycznych.

Drugie miejsce wśród komunikatów zajmowały badania dotyczące roli próchnicy i jej części składowych w transporcie jonów metali i niemetali w pro-

filu glebowym. Badania tego rodzaju były prowadzone najczęściej w ujęciu dynamicznym. Kilka referatów i komunikatów dotyczyło badań czysto metodycznych jak np. zastosowania pierwiastków znakowanych w badaniach związków próchnicowych gleby, podczerwieni i metody D.T.A. Również w tej grupie referatów poruszano sprawę zastosowań matematyki i statystyki przy formułowaniu wniosków odnośnie wpływu związków próchnicowych na produktywność gleb.

Nieliczne komunikaty dotyczyły problematyki związków próchnicowych jako bezpośredniego czynnika diagnostyki typologicznej gleb. Również nieliczne badania były prezentowane odnośnie połączeń organiczno-mineralnych, połączeń poszczególnych grup związków próchnicowych z odpowiednimi minerałami. W tym zakresie ciekawe badania i poglądy przedstawił N.J. Gorbunow, który stwierdził, że związki organiczne gleby (ilustrował tu przezroczami ze zdjęć mikroskopii elektronowej) są ułożone w mniej lub bardziej bezładny sposób na powierzchni minerałów, a tylko nieliczne proste rodniki wnikają do wnętrza sieci minerałów ilowych.

Pojedyncze komunikaty dotyczyły problematyki składu frakcyjnego próchnicy w wyniku nawożenia organicznego lub mineralnego. Jedna praca dotyczyła wpływu poszczególnych grup związków próchnicowych na wzrost i rozwój roślin.

Referaty główne, które zostały wygłoszone przez Z.N. Aleksandrową, W.W. Panomariową, S.W. Aleszina, N.J. Gorbunowa, J.S. Kauriczewa i innych nosiły charakter podsumowujący aktualny stan badań nad różnymi aspektami substancji organicznej oraz rzuciły pewne myśli perspektywicznego rozwoju badań w zakresie pewnych węzłowych problemów próchnicy glebowej.

Kononowa M. nie brała udziału w symposium ze względu na zły stan zdrowia. Prace z zespołu Kononowej były prezentowane przez K. Diakonową. były prezentowane przez Diakonową.

Symposium tego rodzaju stanowiło olbrzymi ładunek wzajemnej informacji dla ludzi zajmujących się podobnymi problemami. Nawiązane kontakty osobiste między członkami symposium pozwalają na bardziej efektywną współpracę w zakresie metodyki badań w zakresie rozwiązywania poszczególnych problemów. Są one bardzo celowe i wskazane. Obecność na nich zastępuje często wielotygodniowe poszukiwania w czasopiśmie podobnej problematyki i w zasadzie już mniej aktualnej.

Z. Brogowski

Cz. Świącicki